

Startside>Familierechtige forhold og arv>Forældresvar, forældremyndighed og samværsret Forældresvar, forældremyndighed og samværsret

Ungarn

1 Hvad indebærer begrebet "forældremyndighed" i praksis? Hvilke rettigheder og pligter har indehaveren af forældremyndigheden?

Ved forældresvar (forældremyndighed) forstås i praksis valget af det mindreårige barns navn, omsorg for og opdragelse af barnet, fastlæggelse af barnets bopæl, forvaltning af barnets ejendom, retten og pligten til at repræsentere barnet i retshandler, samt retten til at udpege en værge og til at udelukke personer fra værgemål.

2 Hvem har normalt forældremyndigheden over et barn?

Forældremyndigheden udøves af begge forældre i fællesskab, medmindre andet er aftalt mellem forældrene, eller hvis retten har truffet en anden afgørelse, uanset om forældrene bor sammen eller ej.

3 Kan der udpeges en anden person i stedet for forældrene, hvis disse ikke kan eller ikke ønsker at udøve forældremyndigheden over deres børn?

I Ungarn er værgemål den juridiske institution, som, hvis barnet ikke har forældre, der udøver deres forældremyndighed, sikrer omsorg, repræsentation og forvaltning af mindreårige børn og deres ejendom gennem en værge, som udpeges af værgemyndigheden. Alle kan underrette værgemyndigheden, hvis et barn har behov for blive sat under værgemål. Dette er en forpligtelse for de nære slægtninge til den mindreårige og for de personer, der sørger for barnets omsorg, samt for domstolene og andre kompetente myndigheder.

4 Hvordan reguleres spørgsmålet om forældremyndigheden, hvis forældrene bliver skilt, eller deres forhold opløses?

Forældremyndigheden udøves af begge forældre i fællesskab, selv om de ikke længere bor sammen, medmindre andet aftales mellem dem, eller hvis retten træffer en anden afgørelse. Forældre, der lever adskilt, kan indbyrdes aftale fordelingen af de rettigheder og forpligtelser, der følger med forældremyndigheden, men de skal give deres børn en velafbalanceret livsstil (f.eks. kan fælles forældremyndighed ikke gennemføres, hvis forældrene bor for langt fra hinanden, da det vil blive for besværligt for barnet). Aftalen mellem forældrene skal godkendes af retten. Hvis forældrene ikke selv kan enes om spørgsmål vedrørende de rettigheder og forpligtelser, der følger af forældremyndigheden, beslutter retten, hvem af de to forældre der skal tildeles forældremyndigheden. For at træffe sin afgørelse undersøger retten, hvilken løsning der er den bedste for barnets fysiske, intellektuelle og moralske udvikling.

5 Hvilke formaliteter skal overholdes, for at en aftale mellem forældrene om forældremyndighed bliver juridisk bindende?

Ved skilsmisse efter fælles overenskomst, som indgives skriftligt til retten, skal skilsmissebegæringen blandt andet omfatte aftalen mellem forældrene om udøvelsen af forældremyndigheden. Retten godkender aftalen ved en endelig kendelse i forbindelse med skilsmissebegæringen. I modsat fald kan skilsmissen efter fælles overenskomst ikke godkendes.

Ved skilsmisse skal retten træffe afgørelse om udøvelsen af forældremyndigheden, hvis det er nødvendigt, selv om der ikke udtrykkeligt er anmodet herom. Domme, der afsiges af retten i første instans, og som ikke ankes, får retskraft efter en periode på femten dage fra den sidste dag af ankefristen.

6 Hvilke alternative konfliktløsningsmuligheder findes der, hvis forældrene ikke kan nå til enighed om en aftale om forældremyndigheden?

Ægtefællerne kan på eget initiativ eller på foranledning af retten anvende [mægling](#), inden de indgiver en skilsmissebegæring til retten, eller under en skilsmissesag for at nå til enighed i omstridte spørgsmål vedrørende opløsningen af deres forhold eller ægteskab, herunder vedrørende udøvelsen af forældremyndigheden. De kan registrere den aftale, der blev indgået ved afslutningen af mæglingen i et retsførlig, som retten kan træffe afgørelse om. Enten kan retten for at sikre en korrekt udøvelse af forældremyndigheden og det pågældende samarbejde i den forbindelse eller værgemyndigheden på anmodning i en værgesag eller på eget initiativ i sager, der henhører under dennes kompetence, påbyde forældrene at anvende mægling for at iværksætte et passende samarbejde mellem den forælder, der har forældremyndigheden, og den forælder, der ikke lever sammen med barnet med henblik på at beskytte barnets rettigheder.

7 Hvilke spørgsmål vedrørende barnet kan dommeren afgøre, hvis forældrene går til domstolene?

I tilfælde af en tvist kan retten efter høring af forældrene og - om nødvendigt - af barnet beslutte, hvem af forældrene der skal udøve forældremyndigheden. Retten kan overlade eneforældremyndigheden til den ene forælder eller beslutte, at begge forældre hver især udøver deres del af rettighederne og forpligtelserne. Retten kan tillade den forælder, der ikke lever sammen med barnet, at udføre bestemte opgaver i forbindelse med barnets omsorg og opdragelse og undtagelsesvis træffe administrative foranstaltninger samt helt eller delvis sørge for den retlige repræsentation af barnet i sager, der vedrører barnets formue. Retten kan i barnets interesse begrænse eller fjerne forældrenes beslutningsbeføjelse i bestemte vigtige spørgsmål vedrørende barnets situation. Retten kan dog ikke forlange, at parterne skal udøve forældremyndigheden i fællesskab.; Dette kan kun ske ved forældrenes egen fælles beslutning, som retten så skal godkende.

8 Hvis den ene af forældrene får tilkendt forældremyndigheden alene, betyder det så, at vedkommende kan træffe beslutninger om alle forhold omkring barnet uden først at rådføre sig med den anden part?

Nej. Hvis retten overlader udøvelsen af forældremyndigheden til en af forældrene, har den forælder, der ikke lever sammen med barnet, altid mulighed for at udøve de rettigheder, der er knyttet til forældremyndigheden, når det drejer sig om vigtige spørgsmål vedrørende barnets situation. Sådanne vigtige spørgsmål kan f.eks. være valg og ændring af det mindreårige barns navn, tildeling af opholdssted, som ikke er på den samme adresse, som barnet deler med forælderen, [tildeling af opholdssted i udlandet i en længere periode eller med henblik på at etablere sig](#), ændring af nationalitet og valg af skole og karriere.

9 Hvad betyder det i praksis, hvis domstolen tillægger forældrene fælles forældremyndighed over et barn?

Retten kan ikke forlange, at parterne skal udøve forældremyndigheden i fællesskab. Den kan kun godkende en sådan aftale indgået mellem barnets forældre i forbindelse med en skilsmissesag under hensyntagen til barnets tarv. Denne godkendelse er betinget af, at forældrene i udøvelsen af deres fælles forældremyndighed sikrer sig, at de giver barnet en afbalanceret livsstil, når de bor hver for sig. Hvis retten finder, at den betingelse ikke kan opfyldes, kan den afvise at godkende aftalen. I tilfælde, der kræver øjeblikkelig handling, kan en forælder træffe afgørelse alene (f.eks. en akut medicinsk behandling), forudsat at den anden forælder straks får meddelelse herom.

10 Til hvilken domstol eller anden myndighed skal jeg indgive anmodning om forældremyndighed? Hvilke formaliteter skal overholdes, og hvilke dokumenter skal jeg vedlægge min anmodning?

For så vidt angår forældremyndigheden er det muligt at henvende sig til værgemyndigheden eller den kompetente domstol for at løse en tvist mellem forældrene om udøvelsen af forældremyndigheden eller for at fastlægge forældremyndigheden ad rettens vej.

Søgsmålet skal anlægges i den retskreds, hvor sagsøgte har bopæl (eller opholdssted), eller hvor ægtefællerne havde deres sidste opholdssted.

Med henblik herpå skal en stævning indgives til den kompetente ret. Yderligere oplysninger om anlæggelse af søgsmål og indholdet af ansøgningen findes under rubrikken "Hvordan gør man?". Ud over de oplysninger, der normalt kræves i forbindelse med forældremyndigheden, skal der også gives oplysninger om ægteskabet og de børn, der blev født i ægteskabet, og en kopi af fødselsattesten skal vedlægges for hvert barn.

11 Hvilken procedure anvendes i disse tilfælde? Findes der en hasteprocedure?

Retssager, der har til formål at fastlægge udøvelsen af forældremyndigheden og anbringe barnet hos en tredjepart:

Hvis det ikke er muligt at indgå en aftale mellem forældre, der lever adskilt, træffer retten afgørelse på anmodning eller på eget initiativ om, hvem af forældrene der skal have forældremyndigheden. Retten undersøger, hvilken løsning der er mest gunstig for barnets fysiske, intellektuelle og moralske udvikling for at træffe afgørelse.

Søgsmål, der har til formål at fastlægge reglerne for udøvelsen af forældremyndigheden, ændre måden, hvorpå forældremyndigheden eller visse tilknyttede rettigheder skal udøves, anbringe barnet hos en tredjepart og ændre anbringelsen af barnet, kan anlægges af begge forældre og værgemyndigheden.

Søgsmålet skal anlægges af den ene forælder mod den anden forælder eller af værgemyndigheden mod begge forældre. Søgsmål, der har til formål at ændre anbringelsen af barnet hos en tredjepart, skal anlægges mod den person, hos hvem barnet er anbragt.

I forbindelse med sagen skal retten høre begge forældre og i begrundede tilfælde eller efter anmodning fra barnet selv. Hvis barnet er mindst 14 år, kan retten kun træffe afgørelse om forældremyndighed og anbringelse med dennes godkendelse, medmindre barnets valg bringer dets udvikling i fare.

Retten kan påbyde forældre at anvende mægling med henblik på at sikre en korrekt udøvelse af forældremyndigheden og det samarbejde, der er nødvendigt for udøvelsen af myndigheden.

Værgesager i tilfælde af uenighed om udøvelsen af den fælles forældremyndighed

Hvis forældrene ikke kan enes om spørgsmål vedrørende den fælles udøvelse af forældremyndigheden, uanset om de bor sammen eller hver for sig, kan de indbringe sagen for værgemyndigheden, bortset fra sager, der vedrører samvittighed- og religionsfrihed.

Hvis de forældre, der har ret til at udøve forældreansvar, og som bor adskilt, er enige om at dele de rettigheder og forpligtelser, som følger af forældremyndigheden, eller hvis én af dem kommer til at udøve forældremyndigheden alene i fremtiden, gemmer værgemyndigheden på deres anmodning denne aftale i en rapport. Rapporten skal også angive, hvem af forældrene der får ansvaret for barnets opdragelse - i henhold til deres aftale - og den omstændighed, at forældremyndigheden skal udøves af forældrene i fællesskab, når det drejer sig om vigtige spørgsmål vedrørende barnets situation, medmindre retten træffer en anden afgørelse.

Forældrene skal gøres bekendt med, at de kan ændre deres aftale, og at aftalen ikke har samme virkning som en retsafgørelse truffet af retten i en tvist i ægteskabsager eller sager vedrørende forældremyndighed.

Retten træffer midlertidig afgørelse, også på eget initiativ, i ægteskabsager om børnebidrag til det mindreårige barn, om fastsættelse af bopælen hos den ene eller den anden forælder eller hos en tredjepart, om udvidelse eller begrænsning af de rettigheder, der følger af forældremyndigheden, og om opretholdelsen af forholdet mellem forældrene og barnet.

12 Kan jeg få retshjælp?

Hvad dette spørgsmål angår, henvises til rubrikken "Hvordan gør man?".

I sager om fratagelse eller tilbageførelse af forældremyndigheden samt i sager om barnets anbringelse og tilbagelevering og om opretholdelse af kontakten til barnet drager parterne fordel af *retten til at udsætte afgørelsen vedrørende sagens omkostninger* uden hensyntagen til deres indkomst- og formuesituation. Retten til at udsætte afgørelsen vedrørende sagens omkostninger betyder, at staten betaler de forskellige afgifter og omkostninger, der måtte blive opkrævet under sagens forløb, på parternes vegne, men at den tabende part skal betale alle disse afgifter og omkostninger tilbage til staten, når sagen er afsluttet.

13 Kan en afgørelse om forældremyndighed appelleres?

Ja, sager om forældremyndighed kan ankes ifølge de almindelige retsregler. Både forældre og børn kan anke afgørelsen. Appel skal indgives inden for 15 dage fra forkyndelsen af afgørelsen.

14 I visse tilfælde kan det være nødvendigt at gå til en domstol eller en anden myndighed for at få en retsafgørelse om forældremyndighed fuldbyrdet.

Hvilken procedure anvendes i disse tilfælde?

Fuldbyrdesdokumentet med afgørelsen om forældremyndighed udstedes af *den ret, der traf afgørelse i første instans*, eller på grundlag af en afgørelse truffet af en udenlandsk ret (retsforlig) forsynet med en attest i overensstemmelse med artikel 42 i Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabsager og i sager vedrørende forældreansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 (i det følgende benævnt: "Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003"), af den *distriktsdomstol, der er tilknyttet det sædvanlige opholdssted for den person, der er omfattet af fuldbyrdesafgørelsen, eller for barnet* og i Budapest af *le Budai Központi Kerületi Bíróság (kredsdomstolen i Buda)*.

I forbindelse med fuldbyrdelse af retsafgørelsen (eller af den af retten godkendte aftale) om tilbagelevering og anbringelse af barnet udsteder retten et tvangsfuldbyrdesdokument, hvori den person, der er omfattet af fuldbyrdesafgørelsen, opfordres til inden for en rimelig frist spontant at levere barnet tilbage. I modsat fald vil retten sørge for at få barnet tilbageleveret med bistand fra politiet.

Barnet skal afleveres til den, der anmoder om fuldbyrdelsen eller i dennes fravær til dennes repræsentant, der er godkendt af værgemyndigheden eller værgeren selv. Debitor er forpligtet til at informere den person, der modtager barnet, om barnets helbredstilstand og om enhver anden omstændighed, som, hvis dette ikke oplyses, kan bringe barnets liv eller fysiske integritet i fare.

15 Hvad skal jeg gøre for at få en afgørelse om forældremyndighed, der er truffet af en domstol i en anden medlemsstat, anerkendt og fuldbyrdet i denne medlemsstat?

Retsafgørelser om forældreansvar, som er truffet i en medlemsstat, anerkendes af domstolene i Ungarn, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig procedure. Afgørelsen kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.

Enhver interesseret part kan dog anmode den kompetente ret om at træffe afgørelse om anerkendelse eller ikke-ankendelse af afgørelsen.

Fuldbyrdelse:

Retsafgørelser om udøvelse af forældreansvar, som er truffet i en medlemsstat, som skal fuldbyrdes i den pågældende medlemsstat, og som er blevet forkyndt eller meddelt, kan fuldbyrdes i Ungarn, hvis de er blevet erklæret for eksigible på anmodning fra en interesseret part.

Retten eller den kompetente myndighed i den oprindelige medlemsstat udsteder på anmodning fra en interesseret part en attest på grundlag af artikel 42 i Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003.

På grundlag af en afgørelse truffet af en udenlandsk ret (retsforlig) forsynet med en sådan attest udstedes et tvangsfuldbyrdesdokument af distriktsdomstolen ved den regionale domstol med kompetence på det sædvanlige opholdssted for den person, der er omfattet af fuldbyrdesafgørelsen, eller for barnet eller i Budapest, Budai Központi Kerületi Bíróság (kredsdomstolen i Buda).

Den afgørelse, som den udenlandske ret har truffet, kan kun fuldbyrdes, hvis den afhængigt af dens art opfylder følgende betingelser: Der er tale om en retslig afgørelse afsagt i en civil sag, en del af en civilretslig afgørelse i forbindelse med en straffesag, eller et retsforlig, der er godkendt af domstolen. Fuldbyrdsprocessen foregår i henhold til de nationale bestemmelser om tvangsfuldbyrdelse på grundlag af tvangsfuldbyrdsdokumentet.

16 Til hvilken domstol i denne medlemsstat skal jeg henvende mig for at gøre indsigelse mod en afgørelse om forældremyndighed, som er truffet af en domstol i en anden medlemsstat? Hvad er fremgangsmåden i disse tilfælde?

Retsafgørelser, som er truffet i en medlemsstat, anerkendes af domstolene i Ungarn, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig procedure. En retsafgørelse kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.

Enhver interesseret part kan dog anmode den kompetente ret om at træffe afgørelse om anerkendelse eller ikke-ankendelse af afgørelsen.

Den afgørelse, der træffes om en anmodning om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, kan appelleres af begge parter.

Appellen behandles i overensstemmelse med reglerne for kontradiktorisk procedure.

En afgørelse om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, skal appelleres inden en måned efter, at den er blevet forkyndt. Såfremt den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, har bopæl på en anden medlemsstats område (uden for Ungarn), er fristen for appel to måneder og løber fra den dag, hvor afgørelsen om eksigibilitet er blevet forkyndt for den pågældende personligt eller på dennes bopæl. Denne frist kan ikke forlænges på grund af afstanden.

17 Hvilken lovgivning finder anvendelse i en sag om forældremyndighed, hvor barnet eller parterne ikke bor i denne medlemsstat eller er af forskellig nationalitet?

Ungarn er part i *Haagerkonventionen af 19. oktober 1996 om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældreansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn*, der indeholder bestemmelser om gældende ret. Visse bilaterale traktater om gensidig retshjælp indeholder også sådanne bestemmelser.

I henhold til Ungarns nationale lovgivning er børns personlige ret omfattet af familierettens bestemmelser om forholdet mellem forældre og børn, navnlig vedrørende barnets navn, dets anbringelse, forældremyndigheden, dets retlige repræsentant og forvaltningen af dets ejendom med undtagelse af underholdspligt. Hvis et barn er ungarsk statsborger eller har bopæl i Ungarn, er spørgsmål om civilstand og familieretsmæssige relationer mellem barnet og dets forældre omfattet af ungarsk lovgivning, hvis dette er gunstigere for barnet.

Sidste opdatering: 04/07/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.